

Vogels beschermen en honden aanlijnen

Het voorstel, d.d. 8 oktober 1975, van het bestuur van de Stichting "Gooisch Natuurreservaat" om uitbreiding van de hondenaanlijngebieden op haar grondgebied heeft veel tongen en pennen in beweging gebracht. De stichting schijnt haar voornemen om het gebod, in ruimere mate dan voorheen in te stellen, te hebben geargumenteed door er van uit te gaan, dat niet-aangelijnde honden (dat is iets anders dan loslopende honden zonder toezicht) schade toebrengen aan flora en fauna. De stichting wijst in dit verband met name op de schade die niet-aangelijnde honden zouden toebrengen aan de broedvogelstand.

Zij wil dit aantonen met enkele tellingen, die door het RIN werden uitgevoerd, van het aantal broedparen op de Gooise heiden van Boompiepers, Boom- en Veldleeuweriken. Hieruit wil men concluderen dat de achteruitgang van deze soorten, die een feit is, door niet-aangelijnde honden wordt veroorzaakt ! Er wordt aan voorbijgegaan dat deze achteruitgang niet van plaatselijke aard is en dat daar wel eens heel andere oorzaken in kunnen meespelen en aan ten grondslag kunnen liggen. Het ware te loven als men die eens nauwkeurig opspoorde !

De bestuurders van de Kynologenclubs "Gooi - en Eemland" en "Amsterdam" hebben over dit voorstel een gesprek met het bestuur der stichting gehad op 25 oktober 1976 in het Raadhuis te Hilversum. Er kwamen, sinds het voorstel bekend werd, meer reacties tégen dan vóór het hondenaanlijngebod. Ja zelfs werden er 3138 handtekeningen verzameld van mensen, die zich tegen het hondenaanlijngebod op natuurreservaatgronden keerden. Hieruit heeft zich op 30 november 1976 een hoorzitting geresulteerd welke in het Raadhuis te Hilversum plaatsvond, alwaar een forum van 10 personen onder voorzitterschap van drs. J. van Dis Hzn., plaatsvervangend voorzitter van het dagelijks bestuur van de stichting, zo'n kleine 300 mensen in de gelegenheid heeft gesteld hun reacties nader toe te lichten.

Van de reeds ontvangen reacties op de stichtingsvoorstellen was (voorzien van een commentaar door de rentmeester ing. J. Ph. Dhont) tesamen met alle andere ontvangen reacties een samenvatting opgenomen in een lijvig dossier. Dit dossier was van 15 november tot en met 30 december op diverse plaatsen in het Gooi ter visie gelegd voor belangstellenden. Het besloeg in het totaal ruim 130 pagina's. Ook hieruit bleek al duidelijk dat er een beter onderscheid gemaakt zou moeten worden gemaakt tussen niet-aangelijnde honden en loslopende honden.

Op bovengenoemde zitting zijn velen aan het woord geweest en hierbij werden heel wat serieuze argumenten tegen de uitbreiding van het hondenaanlijngebod naar voren gebracht. Hier kwamen ook een aantal argumenten van de stichting op min of meer losse schroeven te staan.

Een unieke gebeurtenis was het dat enkele dagen vóór deze hoorzitting van 30 november de afgevaardigden van de Kynologenclub "Gooi- en Eemland", de Kerngroep Milieu Defensie Naarden-Bussum, de Vogelwerkgroep "Het Gooi en Omstreken", het Leefmilieu Het Gooi en ondergetekende bij elkaar gekomen zijn. Nog unieker zou het worden dat deze mensen gezamenlijk tot een zelfde voorstel konden komen, waarbij met ieders wensen terdege rekening zou kunnen worden gehouden.

In het kort werd door bovenstaande organisaties (en deze brief werd behalve aan de pers ook op de hoorzitting uitgedeeld) het volgende voorgesteld:

1. Algehele afsluiting (dus voor alle publiek) van een gedeelte van de Westerheide en Bussumerheide, ten behoeve van de fauna en in het bijzonder van het Korhoen en de Wulp gedurende het hele jaar. Het omliggende gebied zou dan voor een ieder toegankelijk moeten blijven op de aan te geven paden.
2. Voor wat betreft de andere gebieden het hondenaanlijngedod in de oude vorm te handhaven. Maar met de noodzakelijkheid dat terreinen waar Wulp, Bergeend, Houtsnip, Patrijs e.d. broeden gedurende de periode van 15 maart tot 15 juli een aanlijngedod moet gelden. Voor wat betreft het domicilie van het Ree zou dit gedod het hele jaar van kracht moeten zijn. Niet in aanmerking komende gebieden zouden daarentegen blijven of opengesteld moeten worden.
3. Voor alle voor het publiek vrij toegankelijke terreinen zou moeten gelden dat de mensen op de aan te geven paden moeten blijven en de honden los mogen. Het aantal paden zou zeer moeten worden beperkt, de honden zouden onder appel moeten blijven of zichtbaar voor de begeleider moeten zijn.
4. Om zo snel mogelijk tot een goed effect te kunnen komen werd voorgesteld de voorstellen vóór het broedseizoen 1977 te verwezenlijken.

Dit zou inhouden dat wij dankzij deze werkelijke unieke samenwerking een betere bescherming van de grote grondvogels zouden kunnen bewerkstelligen en wel op een zeer reële basis. Het zijn juist het Korhoen (het hele jaar door) en de Wulp, Houtsnip, Patrijs en Bergeend (in de broedtijd) die hiervan zouden moeten profiteren. De Bergeend is ondanks de drukte in het Gooi in aantal sterk vooruitgegaan. De achteruitgang van het Korhoen, Wulp, Houtsnip en Patrijs is niet van plaatselijke aard en hiervoor zijn duidelijk geheel andere oorzaken aan te wijzen. Het Ree is een dier dat zeker een bepaald rustgebied nodig heeft, maar neemt in Nederland in schrikbarend aantal toe. Dat Veldleeuwerik, Boomleeuwerik, Boompieper, Roodborsttapuit, Fitis, Geelgors, Kneu e.d. veel baat zouden hebben bij een hondenaanlijngedod, terwijl er aan de andere kant zo slordig met onze gebieden wordt omgesprongen, valt nog maar te bezien. Daarvoor zijn meerdere bepalingen nodig. Ofschoon dit in de eerste plaats een interne kwestie van de Stichting "Gooisch Natuurreservaat" zelf is komt er toch telkens weer de kwestie van het natuurbeheer om de hoek kijken. Er komen dan vragen zoals:

Moet de Vos al dan niet afgeschoten worden in een natuurreservaat als blijkt dat zij regulerend optreedt bij Konijnen en dat (zoals het RIN meldt) daar waar de Vos achteruit gaat ook het Korhoen in aantal achteruit gaat? Breken wetenschappelijke medewerkers van het RIN niet telkens weer een lans voor de Vos? Is bescherming van het Ree strikt noodzakelijk als men aan de andere kant zich bezorgd maakt over het Ree in Nederland? Moet de Bergeend in het Gooi beschermd worden, alhoewel de soort in vergelijking met vroeger jaren sterk vooruitgaat? Heeft het zin om één Wulp en enkele Korhoenders te sparen terwijl aan de andere zijde de bebouwing op en de versnippering van reservaatsterreinen hand over hand toeneemt? Een ieder heeft daar zo vanuit zijn eigen gezichtshoek zijn mening en zo ook wij vogelbeschermers! Het is ook gebleken dat er vaak onjuiste conclusies uit onduidelijk begrepen of gestelde, verwarrende of uit het verband gehaalde rapporten worden getrokken. Het gebruik van wetenschappelijke gegevens in de praktijk is nog altijd niet eenvoudig. Het is zonder meer duidelijk dat vele vogelsoorten in het Gooi en daarbuiten in aantal achteruitgaan. Hier zijn vele oorzaken voor aan te wijzen en er zijn er wellicht net zoveel die wij niet kennen. Een feit is ook dat als wij de terreinen van de stichting totaal af zouden sluiten er meer rust zou zijn en dit ongetwijfeld ten goede zou komen aan de flora en fauna. Maar wij moeten ook realistisch blijven en tot een compromis bereid zijn. Wij kunnen de recreatie onmogelijk negeren.

JAAP TAAPKEN.